

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра менеджменту

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП

к.е.н., доц. Почерніна Н.В.

«28» 11 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри «Менеджмент»

д.е.н., проф. Нестеренко С.А.

«28» 11 2019 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО – «СИЛАБУС»

з дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносини» (вибіркова)

для спеціальності 051 «Економіка» за ОПП «Економіка»

форма навчання денна

Кількість кредитів - 5

Курс 4-й

Семестр 8-й

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) – 2

СРС – 102 годин

Форма контролю – диференційований залік

Загальна кількість годин – 150 годин

2019-2020 н.р.

«ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНО – ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ»

Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» факультету економіки та бізнесу, спеціальності 051 «Економіка» - Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 9 с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16с. та Програми навчальної дисципліни «Економіка праці та соціально-трудоі відносини» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 051 «Економіка» – Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 10 с.

Розробник(и): Бочарова Н.О., к.е.н., доцент

Рецензент: Тебенко В.М., к.е.н., доцент

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Менеджмент»

Протокол №4 від 18.11.2019 року

Завідувач кафедри «Менеджмент»

д.е.н, професор С.А. Нестеренко

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу

Протокол №5 від 01.12.2019 року

Голова, доц. А.А. Костякова

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення

Курс включає вивчення та формування системи знань з методології відтворення персоналу, організації, використання, стимулювання та моніторингу процесу праці.

Веб-сайт курсу

<http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=260> (доступ через особистий логін і пароль для навчально-інформаційного порталу ТДАТУ)

2. Мета викладання дисципліни

Курс включає вивчення системи теоретичних і практичних знань з питань відтворення персоналу; регулювання соціально-трудова відносин, оплати праці, стимулювання оптимального використання ресурсів і підвищення продуктивності, ефективності та планування праці, а також щодо механізмів забезпечення ефективної зайнятості населення та прогресивного розвитку соціально-трудова відносин на всіх рівнях.

3. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни є:

- ✓ вивчення теоретичних і практичних засад методології і методики відтворення персоналу підприємства;
- ✓ опанування студентами методологічних основ та методик розробки різноманітних процесів управління соціально-трудова відносинами, організації, нормування, оплати праці та забезпечення її високої ефективності;
- ✓ набуття навичок використання економічного інструментарію для проведення планових економічних розрахунків з питань формування штату; організації, використання та стимулювання праці;
- ✓ набуття вмінь корегування й ефективного використання власного людського потенціалу, а також навичок забезпечення власної конкурентоспроможності на ринку праці.

4. Результати навчання – компетентності (з урахуванням softskills)

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

знання	знання та розуміння економічних категорій, фаз, режимів, типів, рухів у процесі відтворення ресурсів для праці; особливостей формування та функціонування соціально-економічних відносин під час процесу праці; концепцій, моделей та механізму функціонування ринку праці; механізму організації та стимулювання праці; самостійно приймати рішення при підготовці до розробки балансів та планів з праці підприємства.
уміння	РН12: вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин; РН 25: вміти працювати як самостійно, так і в команді
комунікація	здатність донесення до фахівців і не фахівців інформації про місце і значення процесів праці в механізмі формування організаційно-економічних відносин на підприємстві в інформаційному забезпеченні користувачів у вирішенні проблем та прийнятті рішень.
Soft skills	здатність аналітично мислити, уміння критично оцінити ситуацію та прийняти рішення, чесність та відповідальність за точність та об'єктивність подання інформації сформованих звітах з праці підприємства.

Після успішного проходження курсу здобувач вищої освіти володітиме наступними компетентностями:

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК5 . Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК 13. Здатність діяти соціально-відповідально та свідомо

СК 5. Розуміння основних особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави

СК 14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків

5. Пререквізити

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни

Економіка, економіки фірми, економіка та організація підприємств малого бізнесу, конфліктологія

6. Постреквізити

Дисципліни, які спираються на вивчення даної дисципліни

менеджмент, соціальна відповідальність, комплексна виробнича практика з професійної підготовки

7. Інформація про викладача

Бочарова Наталія Олександрівна, доцент, к.е.н., доцент кафедри менеджменту;

Викладач (-і)

<http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/bocharova-nataliya-oleksandrivna/natalija.bocharova@tsatu.edu.ua>

E-mail викладача

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			
			годин			балів
			лк	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1. «Організаційно – економічні засади формування й розподілу людських ресурсів»						
1	Лекція 1	Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Економіка праці». Соціально – трудові відносини як система	2			
	Практична робота 1	Етапи розвитку «Економіки праці як науки». Форми та понятійний апарат праці. Суб'єкти та класифікація соціально-трудова відносин.		2		5
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі			5	1
2	Лекція 2	Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства.	2			
	Практична робота 2	Відтворення ресурсів для праці. Фаза формування. Порівняльна оцінка трудових ресурсів та економічно-активного населення. Складові та понятійний апарат трудового потенціалу.		2		5
	Самостійна робота 2	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	2
3	Лекція 3	Соціальна політика і соціальне партнерство	2			

	Практична робота 3	Соціальне партнерство як система. Суб'єкти та органи соціального партнерства; їх взаємодія.		2		5
	Самостійна робота 3	Робота на навчально-інформаційному порталі			5	1
4	Лекція 4	Ринок праці та його регулювання	2			
	Практична робота 4	Відтворення ресурсів для праці. Оцінка трудового потенціалу підприємств. Фаза розподілу. Оцінка кон'юнктури поточного ринку праці та аналіз руху персоналу		2		5
	Самостійна робота 4	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	2
5	Самостійна робота 5	Соціально-трудова відносина зайнятості та безробіття	2			
		Відтворення ресурсів для праці. Оцінка стану зайнятості. Відтворення ресурсів для праці. Оцінка рівня безробіття.		2		5
		Робота на навчально-інформаційному порталі			10	2
		Організація праці та нормування праці	2			
		Поділ праці. Кооперування праці. Нормування праці		2		5
		Робота на навчально-інформаційному порталі			10	2
6	Підготовка до ПМК I	Самостійна робота			2	
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль				10
Всього за змістовий модуль 1 – 76 год.			12	12	52	50
<u>Змістовий модуль 2. «Організаційно – економічні засади використання й стимулювання людської праці»</u>						
12	Лекція 7	Продуктивність і ефективність праці	2			
	Практична робота 7	Відтворення ресурсів для праці. Фаза використання. Оцінка рівня використання робочої сили. Аналіз сезонного використання праці.		2		5
	Самостійна робота 7	Робота на навчально-інформаційному порталі			8	2
13	Лекція 8	Мотиваційний моніторинг. Політика доходів суспільства	2			
	Практична робота 8	Мотиваційний моніторинг в сенсі реалізації сучасних мотиваційних теорій. Сучасні підходи до оцінки рівня життя населення. Оцінка показників політики доходів та якості життя суспільства		2		5

	Самостійна робота 8	Робота на навчально-інформаційному порталі			8	2
14	Лекція 9	Оплата праці	2			
	Практична робота 9	Оцінка сучасного стану організації оплати праці. Діючі форми і системи оплати праці. Функціональний моніторинг оплати праці		2		5
	Самостійна робота 9	Робота на навчально-інформаційному порталі			8	2
15	Лекція 10	Планування праці.	2			
	Практична робота 10	Встановлення планових величин показників чисельного складу персоналу та продуктивності праці. Планування фонду оплати праці		2		5
	Самостійна робота 10	Робота на навчально-інформаційному порталі			8	2
16	Самостійна робота 11	Аналіз, звітність і аудит та моніторинг у сфері праці	2			
		Практичні аспекти аналізу у сфері праці. Звітність з праці. Аудит у сфері праці		2		5
		Робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
		Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально – трудових відносин	2			
		Засади функціонування, склад та ключові конвенції Міжнародної організації праці		2		5
		Робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
17	Підготовка до написання ПМК II	Самостійна робота			2	
	ПМК II	Підсумковий контроль за змістовий модуль II				10
Всього за змістовий модуль 2 – 74 год.			12	12	50	50
Всього з навчальної дисципліни 120 год.			24	24	102	100

9. Методи та форми навчання

Форми навчання:

✓ за рівнем взаємодії здобувача вищої освіти з викладачем: індивідуальне, групове, колективне;

✓ за місцем проведення занять: аудиторне, поза аудиторне

Методи навчання: лекції, дискусії, презентації, вправи, виконання завдань по заповненню звітності під час занять, індивідуальні та групові вправи.

10. Політика курсу

✓ Відвідування занять є важливою складовою навчання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані.

✓ Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним

графіком навчання.

- ✓ Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- ✓ Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- ✓ Під час виконання письмових тестових завдань не допустимо порушення академічної доброчесності.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік навчального процесу.

11. Система оцінювання курсу

Щотижнево – бали за роботу на практичних заняттях; в межах кожної теми – бали за самостійну роботу; по завершенню змістового модуля – бали за ПМК; по завершенню семестру – підсумкові бали, у вигляді диференційованого заліку. Результатами поточного та підсумково-модульного контролю формують узагальнену оцінку в балах за накопичувальним принципом.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ» за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

12. Рекомендована література та інформаційні ресурси дисципліни

1. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник.– К. :Знання. – 2011. – 390 с.
2. Економіка праці і соціально-трудові відносини : навч. посіб. / М.Г. Акулов [та ін.]. – К.: Центр учбової літератури. – 2012. – 328 с.
3. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник / наук. ред. д.е.н., проф. А.М. Колот. – К.: КНЕУ. – 2009. – 711 с.
4. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Л.В. Кривенко[та ін.].– Суми: УАБС НБУ. – 2007. – 118 с.
5. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навч. посіб. / Г.В. Назарова [та ін.]. – К.: Знання. – 2012. – 573с.
6. Єсінова Н.І. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навчальний посібник. – К. : Кондор. - 2006. - 432 с.
7. Карпіщенко О.І. Економіка праці та соціально-трудові відносини :

навчальний посібник. - Суми : Університетська книга. – 2006. – 264 с.

13. Інформаційний пакет дисципліни

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ
<http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1153>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри менеджменту
4. Сайт кафедри менеджменту <http://www.tsatu.edu.ua/et>
5. Internet.